

Lapsiturvallisuuden ja lasten suojelun käytäntö

CHILD PROTECTION POLICY

VOIMASSA 29.10.2026 ALKAEN

Hallitus käsittelee asiakirjan pikaviestintäkanavassaan. Hyväksyntä vahvistetaan sähköisin allekirjoituksin asiakirjan lopussa.

VASTUUHENKILÖT

Jukka Lampinen · lapsiturvallisuuden vastuhenkilö

Ilmari Larjavaara · sijainen; hanke- ja rahoituskoordinaattori

SOVELTAMISALA

Miesten tasa-arvo ry:n toiminta, jossa kohdataan alle 18-vuotiaita tai joka voi vaikuttaa heidän turvallisuuteensa. Käytäntö perustuu Keeping Children Safe -standardeihin.

Versio 1.0 | Hallituksen hyväksyttäväksi | Tarkistus vähintään vuosittain

1. Tarkoitus ja sitoumus

Miesten tasa-arvo ry (MTA) sitoutuu ehkäisemään kaikkea lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa, kaltoinkohtelua, hyväksikäyttöä, laiminlyöntiä ja muuta haittaa, joka voi liittyä yhdistyksen työntekijöihin, toimintaan, viestintään tai yhteistyöhön. Jokaisen lapsen turvallisuus, ihmisarvo, oikeudet ja etu ohjaavat toimintaa. Lapsen näkemyksiä kuullaan hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti.

Käytäntö perustuu YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen ja Keeping Children Safe -järjestön kansainvälisiin lapsiturvallisuusstandardeihin. Se kattaa standardien neljä osa-aluetta: käytäntö (Policy), ihmiset (People), menettelyt (Procedures) ja vastuuvuolisuus (Accountability).

2. Soveltamisala ja määritelmät

Tässä käytännössä lapsella tarkoitetaan jokaista alle 18-vuotiasta. Käytäntö koskee kaikkea MTA:n toimintaa, jossa lapsiin ollaan suoraan yhteydessä tai jossa toiminta voi vaikuttaa lapsen turvallisuuteen. Se koskee kaikkia MTA:n työntekijöitä ja hallituksen jäseniä heidän osallistuessaan alaikäisiin liittyvään toimintaan sekä muita MTA:n puolesta toimivia henkilöitä, jos sellaisia myöhemmin tulee mukaan.

MTA:n Seurustelua ilman väkivaltaa -toiminta palvelee 13–29-vuotiaita poikia ja nuoria miehiä, joten siihen voi osallistua 13–17-vuotiaita lapsia. Alaikäisiä voidaan kohdata yksilötuessa, puhelimesta, chatissa, sähköpostissa, ajanvarauksen yhteydessä, videoyhteydellä, yhdistyksen someviesteissä, ryhmätoiminnassa ja kouluissa järjestettävissä työpajoissa. Käytäntö koskee myös mahdollista EU-hanketoimintaa, jossa kohdataan alle 18-vuotiaita.

MTA:ssa ei tällä hetkellä osallistu alaikäisten kanssa tehtävään työhön työntekijöiden lisäksi vapaaehtoisia, harjoittelijoita, alihankkijoita tai kumppaniorganisaatioiden työntekijöitä. Jos tämä muuttuu, MTA arvioi riskit ja päivittää käytännön, perehdytyksen, sopimukset ja tarkistusmenettelyt ennen kuin uudet henkilöt aloittavat alaikäisiin liittyvässä työssä.

Lapsiturvallisuus tarkoittaa MTA:n velvollisuutta ehkäistä ja käsitellä haittaa, jota voi aiheutua yhdistyksen toiminnasta tai sen puolesta toimivista henkilöistä. Se kattaa myös verkossa tapahtuvan yhteydenpidon, ryhmien välisen kiusaamisen sekä lasten kuvien, kertomusten ja henkilötietojen käytön.

3. Standardi 1 – Käytäntö

Hallitus hyväksyy käytännön ja vastaa siitä, että sen toteuttamiseen on riittävät menettelyt ja resurssit. Käytäntöä sovelletaan yhdenvertaisesti kaikkiin lapsiin sukupuolesta, taustasta, kielestä, toimintakyvystä, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta henkilöön liittyvästä syystä riippumatta.

Hyväksytty käytäntö julkaistaan MTA:n verkkosivuilla ja annetaan työntekijöille sekä muille sen soveltamisalaan kuuluville. Lapsille ja huoltajille kerrotaan ymmärrettävässä ja saavutettavassa muodossa, miten MTA pyrkii turvaamaan lasten turvallisuuden ja miten huolesta voi ilmoittaa. MTA laatii ennen alaikäisiin kohdistuvan toiminnan aloittamista lapsille ja nuorille suunnatun lyhyen, selkokiehisen yhteenvedon.

Käytäntö on vähimmäisvaatimus. Soveltuvat lait, viranomaisohjeet ja lapsen yksilöllinen turvallisuus voivat edellyttää lisätoimia.

4. Standardi 2 – Ihmiset, roolit ja käyttäytyminen

Hallituksen vastuu

Hallitus hyväksyy ja valvoo käytäntöä, nimeää vastuuhenkilön ja sijaisen, varmistaa perehdytyksen ja koulutuksen sekä käsittelee vuosittain toteutusta ja kehittämistarpeita. Hallitus päättää tarvittavista korjaavista ja kurinpidollisista toimista.

Nimetyt vastuuhenkilöt

Rooli	Nimetty henkilö	Tehtävä ja yhteydenotto
Lapsiturvallisuuden vastuuhenkilö	Jukka Lampinen – MTA:n hallituksen jäsen ja lähisuhdeväkivaltateemaisesta työstä vastaava työntekijä.	Huolen ilmoittaminen: lapsiturvallisuus@miestentasa-arvo.fi tai puhelimitse +358 50 3848 671. Vastuuhenkilö neuvoo työntekijöitä, koordinoi riskien arviointia, huolehtii huolen asianmukaisesta eteenpäin viemisestä ja ylläpitää luottamuksellista ilmoituskirjausta.
Sijainen	Ilmari Larjavaara – hanke- ja rahoituskoordinaattori.	Toimii vastuuhenkilön sijaisena tämän ollessa estynyt sekä vaihtoehtoisena sisäisenä yhteyshenkilönä. Yhteydenotot: lapsiturvallisuus@miestentasa-arvo.fi.

Jos huoli koskee Jukka Lampista, ilmoituksen voi tehdä Ilmari Larjavaaralle tai MTA:n hallituksen puheenjohtajalle. Jos huoli koskee Ilmari Larjavaaraa, ilmoituksen voi tehdä Jukka Lampiselle tai hallituksen puheenjohtajalle. Jos huoli koskee molempia tai sisäinen yhteydenotto ei ole turvallinen, ilmoituksen voi tehdä suoraan toimivaltaiselle viranomaiselle. Hallituksen puheenjohtajan ajantasaiset yhteystiedot ovat MTA:n verkkosivuilla. Hätätilanteessa soitetaan aina 112.

Perehdytys, valinta ja osaaminen

Perehdytys järjestetään ennen työntekijän osallistumista alaikäisiin liittyvään toimintaan, ja perehdytys sekä tämän käytännön vastaanottaminen dokumentoidaan. MTA perehdyttää lapsiturvallisuuskäytäntöön lapsiturvallisuuden vastuuhenkilön, hänen sijaisensa sekä kaikki työntekijät, jotka voivat kohdata alaikäisiä. Perehdytys kattaa turvallisen kohtaamisen, työntekijöiden toimintarajat, huolen ilmoittamisen ja käsittelyn sekä alaikäisiin liittyvät lakisääteiset velvollisuudet. Vastuuhenkilö ja sijainen perehtyvät lisäksi tehtäviensä mukaiseen huolten käsittelyyn ja käytännön toimeenpanoon. Perehdytykset dokumentoidaan ja niitä päivitetään käytännön tai työntekijöiden tehtävien muuttuessa.

Rikretyöinnissä tehtävänkuvauksissa ja haastatteluissa käsitellään lapsiturvallisuutta ja ammatillisia rajoja. MTA selvittää rikostaustan lain 504/2002 ja vapaaehtoistehtävissä lain 148/2014 mukaisesti silloin, kun kyseisen tehtävän laissa säädetty edellytykset täyttyvät. Otteita käsitellään luottamuksellisesti ja lain edellyttämällä tavalla; niitä ei kopioida, jos laki kieltää kopioinnin.

Aikuisten käyttäytymissäännöt

- Kohtelen jokaista lasta kunnioittavasti, rauhallisesti ja syrjimättä. En hyväksy kiusaamista, nöyryyttämistä, uhkailua, seksuaalista häirintää, hyväksikäyttöä tai väkivaltaa.
- Pidän ammatilliset rajat selkeinä. En pyydä lasta salaamaan yhteydenpitoa, en aloita henkilökohtaista tai seksuaalista suhdetta lapseen, enkä käytä asemaani, valtaani tai luottamusta lapsen painostamiseen.
- Käytän yhteydenpitoon MTA:n virallisia kanavia ja työtehtävien mukaisia laitteita. En siirrä alaikäisen kanssa käytävää keskustelua omiin yksityisiin some- tai viestisovelluksiini enkä sovi salaisia tai dokumentoimattomia tapaamisia.
- Yksilötapaamiset järjestetään lapsen turvallisuuden ja yksityisyyden huomioivassa paikassa. Jos tapaaminen kahden kesken on tarpeen, siitä sovitaan työjärjestelyissä avoimesti ja riskit arvioidaan etukäteen.
- Kerron lapselle luottamuksellisuuden rajoista ja siitä, missä tilanteissa turvallisuushuoli on vietävä eteenpäin. En lupaa pitää salassa tietoa, jonka ilmoittaminen on tarpeen lapsen suojelemiseksi tai lain nojalla.
- En kuvaa, tallenna tai julkaise lasta tunnistettavasti ilman asianmukaista, tietoon perustuvaa suostumusta ja erillistä turvallisuusarviota. Lapsen mielipide selvitetään; huoltajan suostumus hankitaan silloin, kun laki tai toiminnan luonne sitä edellyttää.
- Ilmoitan viipymättä lapsiturvallisuushuolesta tämän käytännön mukaisesti. En ryhdy itse tutkimaan epäilyä enkä painosta lasta kertomaan enempää kuin hän haluaa.

5. Standardi 3 – Menettelyt

Riskien arviointi ennen toimintaa

Ennen jokaista uutta tai olennaisesti muuttuvaa toimintaa, jossa kohdataan alle 18-vuotiaita, vastuuhenkilö ja toiminnasta vastaava työntekijä tekevät kirjallisen lapsiturvallisuuden riskinarvioinnin. Arvioinnissa huomioidaan ainakin kohtaamisen tapa ja paikka, ikä ja osallistujien tarpeet, yksilö- tai ryhmätilanne, verkkoalusta ja tietosuoja, mahdolliset valtasuhteet, osallistujien välinen toiminta, saavutettavuus, hätätilanteet sekä se, miten lapsi tai huoltaja voi pyytää apua. Sovitaan riskien vähentämisen toimet ja vastuuhenkilöt. Arviointi päivitetään, jos olosuhteet muuttuvat.

Turvalliset palvelu- ja viestintäkanavat

- Työntekijä käyttää ensisijaisesti MTA:n virallista puhelinta, sähköpostia, chatia, ajanvarausjärjestelmää, videopalvelua ja somekanavia. Henkilökohtaisia tilejä tai yksityisiä yhteystietoja ei käytetä alaikäisten asiakasyhteydenpitoon.
- Ennen etä- tai someyhteydenpitoa varmistetaan, että lapsi tietää kuka työntekijä on, millä kanavalla keskustellaan ja miten hän voi keskeyttää tai pyytää apua. Työntekijä arvioi, voiko lapsi keskustella turvallisesti ja yksityisesti.
- Työntekijä kirjaa työn kannalta tarpeelliset tiedot vain MTA:n hyväksymiin suojattuihin järjestelmiin. Huoli-ilmoituksissa kerätään ja jaetaan vain tarpeelliset tiedot. Yleiseen sähköpostiosoitteeseen ei pyydetä lähettämään arkaluonteisia yksityiskohtia enempää kuin on tarpeen yhteydenoton käsittelemiseksi.
- Ryhmätapaamisissa ja työpajoissa sovitaan turvallisen osallistumisen pelisäännöt. Ketään ei painosteta kertomaan kokemuksistaan. Muiden osallistujien kertomuksia tai tunnistetietoja ei jaeta ryhmän ulkopuolelle. Työntekijä puuttuu kiusaamiseen ja haitalliseen käytökseen.

Huolen vastaanottaminen ja siihen vastaaminen

1. Välitön vaara: soita 112 ja järjestä lapselle turvallinen välitön apu. Älä jätä lasta yksin, jos se lisää vaaraa.
2. Kuuntele rauhallisesti. Kiitä lasta kertomisesta, ota hänen huolensa vakavasti ja vältä johdattelevia tai toistuvia kysymyksiä. Kerro, mitä aiot tehdä seuraavaksi ja kenelle tietoa joudutaan kertomaan.
3. Kirjaa mahdollisimman pian päivämäärä, tapahtumien kulku, lapsen omat sanat olennaisilta osin, tehdyt toimet ja sovitut jatkotoimet. Erita lapsen kertoma omista havainnoista ja tulkinnoista.
4. Ilmoita huolesta viipymättä lapsiturvallisuuden vastuuhenkilölle tai sijaiselle. Jos ilmoitus koskee heitä, käytä edellä kuvattua vaihtoehtoja reittä. Vastuuhenkilö arvioi lapsen välittömän turvallisuuden, sopii tarvittavista toimista ja auttaa työntekijää toimimaan lain mukaisesti.

5. Kun laki velvoittaa työntekijää tekemään lastensuojeluilmoituksen tai muun viranomaisilmoituksen, työntekijä tekee sen viipymättä itse tai osallistuu ilmoituksen tekemiseen lain sallimalla tavalla. Sisäinen käsittely tai esihenkilön lupa ei saa viivyttää lakisääteistä ilmoitusta. Tarvittaessa ollaan yhteydessä hyvinvointialueen lastensuojeluun ja poliisiin.
6. Tiedot säilytetään luottamuksellisesti, käyttöoikeudet rajataan vain asian hoitamiseen välttämättömiin henkilöihin ja lapselle kerrotaan jatkotoimista ikätasoisesti. Lapsen turvallisuus ja tuki arvioidaan myös ilmoituksen jälkeen.

Jokaisella MTA:n työntekijällä ja toimintaan osallistuvalla henkilöllä on velvollisuus tuoda esiin lapsen turvallisuutta koskeva huoli. Sisäinen ilmoitus ei korvaa henkilön lakisääteistä ilmoitusvelvollisuutta. Lastensuojelulain 25 §:n mukaiset velvollisuudet koskevat niissä säädettyjä henkilöitä ja tehtäviä; jokainen työntekijä perehdytetään omaan asemaansa liittyviin velvollisuuksiin.

Huoli työntekijän tai muun MTA:n puolesta toimivan henkilön toiminnasta

Jos epäily koskee työntekijää, hallituksen jäsentä tai muuta MTA:n puolesta toimivaa henkilöä, lapsen turvallisuus varmistetaan ensin ja asia ilmoitetaan viipymättä vastuuhenkilölle, sijaiselle tai tarvittaessa hallituksen puheenjohtajalle. Henkilöä, jota epäily koskee, ei aseteta lapsen kanssa tilanteeseen, jossa turvallisuus vaarantuu. MTA ei tee sisäistä selvitystä tavalla, joka vaarantaa lapsen, hävittää todisteita tai haittaa viranomaisen tutkintaa. MTA tekee yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa ja ryhtyy tehtävän edellyttämiin väliaikaisiin tai kurinpidollisiin toimiin.

Henkilötiedot ja luottamuksellisuus

Lapsiin liittyviä henkilötietoja käsitellään tietosuojasääntöjen ja MTA:n tietosuojakäytäntöjen mukaisesti. Tietoja kerätään vain määritellyä työtehtävää ja lapsen suojaamista varten, niitä säilytetään turvallisesti ja niitä luovutetaan vain lapsen turvallisuuden, suostumuksen tai lain perusteella. Ilmoitusasioille järjestetään rajattu käyttöoikeus ja turvallinen säilytys ennen alaikäisiin kohdistuvan toiminnan aloittamista.

6. Standardi 4 – Vastuuvastuuvelvollisuus ja seuranta

Vastuuhenkilö pitää luottamuksellista kirjaa vastaanotetuista huolista, jatkotoimista ja ilmoitusten käsittelyn päättymisestä. Hallitukselle raportoidaan vähintään vuosittain käytännön toteutuksesta, koulutuksesta, riskinarvioinneista ja kehittämistarpeista. Raportointi tehdään ilman tarpeettomia tunnistetietoja.

MTA ei salli kustotoimia henkilöä kohtaan, joka tekee vilpittömässä mielessä lapsiturvallisuusilmoituksen tai osallistuu asian selvittämiseen. Käytännön vastainen toiminta käsitellään asianmukaisesti; seurauksina voivat olla perehdytys- tai työjärjestelyjen muuttaminen, tehtävästä poistaminen, kurinpidolliset toimet tai yhteistyön päättäminen sekä viranomaisille ilmoittaminen lain edellyttämällä tavalla.

Hallitus tarkistaa käytännön vähintään vuosittain, vakavan huolen tai vaaratilanteen jälkeen sekä silloin, kun MTA:n toiminta, henkilöstö, yhteistyösuhteet tai lainsäädäntö muuttuvat olennaisesti. Uusi toimija, joka kohtaa lapsia MTA:n puolesta, perehdytetään ennen tehtävän aloittamista ja hänen kanssaan sovitaan käytännön noudattamisesta kirjallisesti.

Käyttöönotto ennen alaikäisiin kohdistuvaa toimintaa

- Hallitus hyväksyy ja allekirjoittaa käytännön sähköisesti; hyväksymispäivä ja päätösviite merkitään asiakirjaan.
- Vastuuhenkilö ja sijainen saavat tehtävänsä perehdytyksen ja koulutuksen. Kaikki alaikäisiä kohtaavat työntekijät käyvät läpi käytännön ja vahvistavat sen vastaanottamisen.
- MTA vahvistaa huoli-ilmoitusten turvallisen käsittelyn, rajatut sähköpostin käyttöoikeudet, säilytyspaikan ja dokumentoinnin sekä lapsiystävälliset yhteydenottotavat.
- Toiminnan riskinarviointi tehdään ennen alaikäisten tapaamista, verkossa työskentelyä, ryhmää tai koulutyöpajaa.
- MTA julkaisee hyväksytyyn käytännön verkkosivuillaan ja antaa siitä lapsille ja huoltajille ymmärrettävän yhteenvedon.

7. Voimassaolo ja lähteet

Käytäntö on voimassa 29.10.2026 alkaen. Hallitus tarkistaa sen viimeistään 29.10.2027.

Keeping Children Safe, International Child Safeguarding Standards (2024): <https://www.keepingchildrensafe.global/international-child-safeguarding-standards/>

YK:n yleissopimus lapsen oikeuksista (SopS 59–60/1991): <https://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/1991/19910060>

Lastensuojelulaki 417/2007, erityisesti 25 §: <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2007/417>

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002: <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2002/504>

Laki lasten kanssa toimivien vapaaehtoisten rikostaustan selvittämisestä 148/2014: <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2014/148>

Hallituksen sähköiset allekirjoitukset

Allekirjoituksilla vahvistetaan hallituksen hyväksyntä.

Allekirjoittaneet Miesten tasa-arvo ry:n hallituksen jäsenet hyväksyvät tämän lapsiturvallisuuden ja lasten suojelun käytännön yhdistyksen noudatettavaksi. Käytäntö tulee voimaan 29.10.2026.